

още по-често в художествената литература. От многото примери нека бъде един Вапцаров:

*Като мухи сме мрели есен,
жените вили по задушница,
изкарвали плача на песен,
но само бурена ги слушал.*
(„История“)

Връзката между „пея“ и „плача“ у Петко Славейков насмешливо е представена в стиховете на Ботев:

*Но защо не съм Славейков,
да заплача, да запея*

В „Моторни песни“ в тази точка повод за насмешка, поне досега, не е бил търсен, макар че и там пеенето и песента са твърде неустойчиви, утвърждавани и разколебавани, на някои места мълчаливо, а поне на едно и открито смесени с плача.

В тесен смисъл думата *палинодия* значи вид отношение между произведения на един автор. В по-широк и вече неакадемичен смисъл подобно отношение има и между произведения на различни автори и утвърден пример за това в нашето литературно мислене е отношението между „Хаджи Димитър“ от Ботев и „Угасна слънце“ от Яворов или „Смърт в равнините“ от Теодор Траянов. Това разширява обхвата на мисленето, но разсредоточава изходната точка и отдалечава от нея. А изходната ни точка е: едно произведение се отказва от творенето на литература, а друго, и то от същия автор, се отказва от отказа. Малко парадоксално е, но разширяването на обхвата може да съсредоточи върху основните значения на понятието „палинодия“. И така, на третото стъпало на разширяването имаме пред очи не отделни произведения, а цялото творчество на един автор. В него на едни места може да се говори, че творенето на литература е третостепенна по важност работа, че е тежък и неблагоприятен труд, неподходящ за обстоятелствата, който може да бъде прекъснат временно или окончателно. В произведенията на същия автор обаче се говорят и противоположни неща, а произведенията се създават и създават, за да стигнат до стихосбирка. Има и четвърто стъпало: там се разглежда литературата изобщо с нейното вечно противоречие „да бъде или да не бъде“. За „случая Вапцаров“ особено подходящо е третото стъпало, без да се изпускат от очи другите, особено четвъртото.